

ISO 9001 DIS (2025) – Peamised muudatused võrreldes ISO 9001:2015-ga

Juhtimiskoolituse OÜ — 12.06.2026

Koostatud avaliku DIS versiooni põhjal

Üldine iseloomustus

- DIS ei ole uus ISO 9001, vaid evolutsiooniline täiendus – põhistruktuur (Annex SL 10-klausline raamistik) jääb samaks.
- Rõhuasetused liiguvad juhtimiskultuuri, eetika, riskide ja võimaluste eristamise ning jätkusuutlikkuse suunas.
- Täiendatakse ja selgitatakse mitmeid olemasolevaid nõudeid, et teha neid praktilisemaks ja üheselt mõistetavaks.

Organisatsiooni kontekst (4.1) ja huvipooled(4.2)

- Säilinud on 2024 täiendus:
- Organisatsioon peab määrama kindlaks, kas kliimamuutus on asjakohane teema (4.1)
- c) milliseid neist nõuetest käsitletakse kvaliteedijuhtimissüsteemi kaudu (4.2)
- MÄRKUS Asjakohastel huvipooltel võivad olla kliimamuutustega seotud nõuded (4.2)

4.4 Kvaliteedijuhtimissüsteem ja selle protsessid

- ▀ Dokumenteeritud teave peab olema kättesaadav vajalikul määral:
 - ▀ a) selle protsesside toimimise toetamiseks;
 - ▀ b) tõendina selle kohta, et protsesse viiakse ellu kavandatult.

Juhtkonna eestvedamine ja pühendumus (5.1.1) ja teadlikkus (7.3)

- Mis muutub:
- Juhtkonnalt nõutakse nüüd kvaliteedikultuuri ja eetilise käitumise edendamist (5.5.1 j)
- Töötajad peavad teadlikud olema organisatsiooni kvaliteedikultuurist ja eetilisest käitumisest

5.2 Kvaliteedialased juhtpõhimõtted

- e) Võtavad arvesse organisatsiooni konteksti ja toetavad selle strateegilist suundumust (nihutatud eraldi reale)

Riskid ja võimalused (6.1)

- Mis muutub:
- Jaotatakse kolmeks: üldine (6.1.1), riskid (6.1.2), võimalused (6.1.3). Selgemad nõuded hindamise ja meetmete kohta.
- Mida see tähendab praktikas:
- Vajalik on süsteemne riskide ja võimaluste analüüs, mitte lihtsalt loetelu. Võib vaja minna riskimaatrikseid või muid tööriistu.

Muudatuste planeerimine (6.3)

- ▶ Mis muutub:
- ▶ Täiendatud – tuleb arvestada rohkem tegureid muudatuste hindmisel.

- ▶ e) kuidas muudatuste tõhusust seiratakse ja hinnatakse;
- ▶ f) muudatustest teavitamine (või muudatuste kommuniqueerimine);
- ▶ g) kuidas muudatuste tulemusi läbi vaadata.

Taristu (7.1.3) ja protsesside toimimise keskkond (7.1.4)

- ▶ MÄRKUS Kõigi tööviiside puhul (nt kohapealne, **kaugtöö või nende kombinatsioon**) võib taristu hõlmata järgmist (7.1.3):
 - ▶ a) hooned ja nendega seotud tehnovõrgud;
 - ▶ b) seadmed, sh riistvara ja tarkvara;
 - ▶ c) transpordiresursid;
 - ▶ d) info- ja sidetehnoloogia
- ▶ Mõned tegurid sõltuvad organisatsiooni kvaliteedikultuurist, sealhulgas eetilisest käitumisest (7.1.4)

Juhtkonnapoolne ülevaatus (9.3)

- ▶ 9.3.2 Juhtkonnapoolse ülevaatus sisendid
 - ▶ c) muutused huvipoolte vajadustes ja ootustes, mis on asjakohased kvaliteedijuhtimissüsteemile
- ▶ 9.3.3 Juhtkonnapoolse ülevaatus väljundid
 - ▶ Senise kolme väljundi asemel on: Juhtkonnapoolse läbivaatuse tulemused peavad sisaldama otsuseid, mis on seotud pideva parendamise võimalustega ja mis tahes vajadusega kvaliteedijuhtimissüsteemi muutmiseks või ressursside järele.

Järjepidev parendamine(10.1)

- Ühildatud on 10.1 – mida parendada ja 10.3 – järjepidev parendamine
- 10.3 on eemaldatud

Annex A (juhised)

- Mis muutub:
- Laiendatud ja täiendatud näidetega kultuurist, eetika integreerimisest ja riskijuhtimisest.
- A5.1 Eetiline käitumine on osa kvaliteedikultuurist ja on aluseks tippjuhtkonna pühendumusele toetada kvaliteedijuhtimissüsteemi ning demonstreerida selle võimet:a) tagada tooted ja teenused, mis vastavad kliendi ning kohaldatavatele õigusaktide ja normatiivsetele nõuetele;b) suurendada kliendirahulolu;c) kaitsta ja parandada oma mainet.Kui otsustes, tegevustes ja suhtluses töötajate, väliste tarnijate, klientide ja teiste huvipooltega ei lähtuta eetilisest käitumisest, võivad kõik kvaliteedi aspektid saada kahjustatud.

Annex A (juhised)

- A6.1.3 Riskide ja võimaluste määramine ning ohjamine on eraldiseisvad protsessid.
- Riskid ei ole võimalused.
- Võimalused tulenevad sise- ja väliskonteksti, sealhulgas huvipoolte vajaduste ja ootuste, hindamisest, samuti organisatsiooni võimekusest, suutlikkusest ja pädevusest oma tugevusi ning nõrkusi ära kasutada, ning samuti erinevate seiretegevuste tulemustest ja võtmenäitajatest (KPI).
- Võimalustepõhine mõtlemine võimaldab organisatsioonil käsitleda tegureid, mis võivad põhjustada tema kvaliteedijuhtimissüsteemi kõrvalekaldumist kavandatud eesmärkidest, et maksimeerida võimaluste mõju nende avanemisel. Võimalused võivad pärineda paljudest allikatest. Seetõttu on ülioluline võimalused selgelt määrata, määrata vajadused ja eesmärgid, määrata võimaluse endaga seotud risk ning sõnastada strateegia ja plaan soovitud tulemuste saavutamise toetamiseks. Näiteks võivad tekkida asjaolud, mis võimaldavad organisatsioonil kliente ligi meelitada, arendada uusi tooteid ja teenuseid või parandada tootlikkust.

ISO 14001:2026 – Peamised muudatused võrreldes ISO 14001:2015-ga

Juhtimiskoolituse OÜ — 12.06.2026

Organisatsiooni kontekst (4.1) ja huvipooled(4.2)

- Säilinud on 2024 täiendus:
- Organisatsioon peab määrama kindlaks, kas kliimamuutus on asjakohane teema (4.1)
- Täpsustatud - Organisatsioon peab määrama kindlaks välised ja sisemised teemad, mis on asjakohased organisatsiooni mõtte seisukohalt ja mõjutavad organisatsiooni võimet saavutada keskkonna-juhtimissüsteemi kavandatavaid lõpptulemusi. Sellised teemad peavad sisaldama keskkonningimusi, mida organisatsioon mõjutab või mis võivad organisatsiooni mõjutada, **nagu saastetasemed, loodusvarade kättesaadavus, kliimamuutus, elurikkus või ökosüsteemi seisund**
- c) millised nendest vajadustest ja ootustest saavad tema vastavuskohustusteks (vt jaotis 6.1.3) ja tuleb käsitleda keskkonnajuhtimissüsteemi kaudu (4.2)
- MÄRKUS Asjakohastel huvipooltel võivad olla kliimamuutustega seotud nõuded (4.2)

Keskkonnaspektid (6.1.2)

- MÄRKUS 1 Olelusringi vaade sisaldab keskkonnaaspektide ja -mõjude kaalutlusi igas olelusringi etapis. Olelusringi etappide hulka kuuluvad tooraine soetamine, kavandamine, tootmine, transportimine/kohalettoimetamine, kasutamine, käitlemine kasutustähtsaja möödumisel ja lõplik kõrvaldamine.
- Muutunud ei ole - Organisatsioon peab keskkonnajuhtimissüsteemi määratletud käsitusala piires määrama kindlaks keskkonnaaspektid, mis seonduvad tema tegevuste, toodete ja teenustega, mida ta võib ohjata ja mida ta võib mõjutada, ning nendega seonduvad keskkonnamõjud, kaalutledes elutsükli (olelusringi) vaadet.

6 peatüki ülesehitus

- ▶ 6.1.1 Üldist
- ▶ Organisatsioon peab sisse seadma, ellu viima ja toimivana hoidma protsessi(d), mis on vajalikud jaotistes 6.1.2 kuni 6.1.5 esitatud nõuete täitmiseks. Jaotiste 6.1.2 kuni 6.1.5 protsess(id) peavad olema vajalikul määral dokumenteeritud teabena kättesaadavad, oleks kindlus nende ellu viimises vastavalt kavandatule.
- ▶ 6.1.4 Riskid ja võimalused
- ▶ 6.1.5 Meetmete planeerimine

Juhtkonnapoolne ülevaatus(9.3) ja parendamine (10)

- ▶ Eraldatud on sisendid (9.3.2) ja väljundid (9.3.3)
- ▶ Ühildatud on Üldist (9.1.1) järjepidev parendamine (9.1.3)
- ▶ Organisatsioon peab järjepidevalt parendama oma keskkonnajuhtimissüsteemi sobivust, piisavust ja mõjusust, et suurendada keskkonnavalast tulemuslikkust, määrates kindlaks oma keskkonnajuhtimissüsteemi kavatsatud lõpptulemuste saavutamiseks parendusvõimalused (vt peatükk 9 ja jaotis 10.2) ja rakendama vajalikke meetmeid.

Olelusingi vaade ja keskkonnaaspektid (lisa A6.1.2)

- Keskkonnaaspektide kindlaks määramisel kaalutleb organisatsioon oleluringi vaadet. Selle mõtte on mõista oma tegevuste, toodete või teenuste keskkonnamõjusid igas oleluringi etapis. Kohaldatavad oleluringi etapid erinevad üksteisest sõltuvalt sellest, millise tegevuse, toote või teenusega on tegemist.
- Oleluringi vaade ei nõua detailset oleluringi hindamist; piisab hoolikast mõtlemisest nende keskkonnaaspektide peale, **mida organisatsioon suudab ohjata või mõjutada igas oleluringi etapis**. Näiteks käsitledes kavandamise etapis keskkonnaaspekte, kus võimalik ja kasutatav, saab organisatsioon ennetada või vähendada kahjulikke keskkonnamõjusid muudes oleluringi etappides.